

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes runa Latvijas proklamēšanas 85.gadskārtā Pie Brīvības pieminekļa, 2003.gada 18.novembrī

Labvakar, Rīgā,

labvakar, Latvijā,

labvakar visās Latvijas malās šīs skaistās Latvijas neatkarības proklamēšanas 85.gadadienas noslēgumā!

Mums šodien ir bijis ļoti daudz, ko svinēt, daudz, ko atcerēties un par daudz ko priecāties, jo šī ir svētku diena un svētku reize, un mēs esam pelnījuši papriecāties. Mēs esam priecīgi par to, ka toreiz Latvijas valsts pirms 85 gadiem tika izcīnīta, tika izlolota, tika izveidota un pilnveidota. Mēs varam priecāties, ka 12 gadus atpakaļ pēc pusgadsimtu ilgas apspiestības un totalitāriem režīmiem mums izdevās atgūt savu neatkarību, savu valsti, savu ģerboni, savu karogu, savu vietu zem saules. Priecāsimies par to, priecāsimies par savu brīvību, mēs ilgi bijām uz to gaidījuši, mēs ļoti to bijām pelnījuši. Tagad mūsu brīvība ir mūsu pašu rokās.

20.septembrī mēs, Latvijas tauta, no brīvas gribas izlēmām savu brīvo zemi, savu brīvo valsti pievienot veselai citai brīvu, neatkarīgu un suverēnu valstu saimei. Mēs ieejam jaunā vēstures periodā, mēs pašķiram savās Latvijas vēstures lapās atkal reiz vienu jaunu vēsturisku lapaspusi, un atkal mums būs tā izdevība, tas pienākums, bet arī tā retā privilēģija, sākt šajā baltajā lapaspusē rakstīt pirmās baltās lapas.

Ko tad mēs ienesīsim šajā jaunajā paplašinātajā Eiropā, kādi mēs tur izskatīsimies, ko mēs citiem tur dosim? Man šķiet, ka to Latvijai, kas ieiet Eiropā, varētu iztēloties kā Māti Latvijai, kāda pašlaik stāv Jūsu priekšā Brīvības pieminekļa virsotnē. Kāda ir šī brīvā Latvija, kas šajā tēlā mūs uzrunā un kas noraugās mūsu ikdienas gaitās? Viņa stāv stalta un vingra, ar taisnu muguru, pārliecināta par savu taisnību, par savām tiesībām, un pārliecināta pati par savu vērtību. Viņa raugās uz priekšu mierīgi, nosvērti, ar paceltu galvu, ne iedomībā un lepībā, bet lepnumā un pašapziņā.

Latvijai ir tiesības būt lepna un pašapziņas pilna, jo pēdējo duci gadus esam smagi un grūti strādājuši, pēdējos gados esam daudz pārdzīvojuši un daudz pārcietuši, bet galvenais – pēdējos gados mēs ļoti daudz esam paveikuši. Tas, ko esam paveikuši, nav tikai mūsu pašu iedomas, tā nav mūsu pašu fantāzija vai iegriba. Nē, mēs esam analizēti un aplūkoti, mēs esam svērti un mērīti, un izvērtēti, mēs esam aplūkoti no visām pusēm, un galarezultātā tie daudzie, kas mūs ir izvērtējuši, ir atzinuši mūs par gana labiem esam. To nu gan atcerēsimies, un to nu gan mēs vienmēr atkārtosim pasaules priekšā. Mēs esam atjaunojuši brīvu, neatkarīgu, demokrātisku Latvijas republiku, un gluži kā tā, kas tika dibināta pirms 85 gadiem, mūsdienīgu Latvijas republiku pastāv uz to, ka viens likums valda visiem, viņa pastāv uz to, ka katram ir vienādas tiesības kā cilvēkam, un katram, kas valstij ir gatavs kalpot un būt tai lojāls, ir vienādas tiesības.

Mēs nedrīkstam raudzīties, un mēs to nepieciēsim, ka ļaudis tiek šķiroti pēc viņu senčiem, pēc viņu izcelsmes, pēc viņu tautības un ādas krāsas vai pēc viņu ticības. Visi cilvēki šajā valstī ir vienlīdzīgi kā cilvēki, un visiem, kas to vēlas un ir uz to gatavi, ir iespējams kļūt par šīs valsts pilsonības turētājiem. Un es aicinu katru, kas šajā zemē ir dzimis un kas šo zemi ir izvēlējis par savu dzīves vietu, veikt šo izvēli līdz galam. Tagad ir

iespēja kļūt par pilnvērtīgu Latvijas pilsoni. Daudz no pilsoņa netiek prasīts. Tiek prasīts zināt šīs valsts valodu. Vienīgā zeme, kur šī latviešu valoda valda, tā ir Latvija, latviešu valoda Latvijā ir svēta, tas ir mūsu pienākums to sargāt un glabāt. Šai zemei ir sava vēsture, un ir tikai nedaudz to jāzina, un viņa ir jāsaprot. Jā, šai zemei nāk līdzīgs viss savs mantojums, un tas pieder mums visiem kopā.

Šis tēls, ar ko mēs ienākam Eiropā - paraugieties uz viņu, kā viņa stāv! Stalta un cēla, uz augšu paceltām rokām, raudzīdamies uz augšu, uz savu garīgo vertikāli. Tā ir tā nākotnes Latvija, kādu gribētos to redzēt – tādu, kas lūkojas zvaigznēs, tādu, kas ir gatava pilnveidoties, kas ir gatava rīt būt labāka nekā bija vakar un šodien. Tās trīs zvaigznes, ko viņa tur, varētu būt ne tikai Vidzeme, Zemgale un Latgale, bet tās varētu būt arī - mūsu pagātnes mantojums, mūsu šodienas veidojums un mūsu nākotnes sapņojums.

Šis pagātnes mantojums, kas brīžam ir smags, - tas mums ir svēts, jo mums vienīgiem viņš pieder. Šis mantojums ir jārespektē, tas ir jācieņa, un lai likteņa sodība nāk pār tiem, kas ņirgājas un izsmej citas tautas ciešanas un viņas zaudējumus, lai Dievs soda tos, kas nespēj respektēt citas tautas traģēdijas un ciešanas. Mēs esam daudz piedzīvojuši un pārdzīvojuši, tai nav jābūt mūsu nastai, mēs neesam pagātnes vergi un cietumnieki, mēs esam tās mantinieki. No pagātnes mēs paturam to, kas mums noder, visu citu mēs pieņemam zināšanai, saprašanai, lai gudrāk mēs varētu dzīvot šodien un rīt. Pagātnes ir svēta, jo tie ir mūsu priekšgājēji, pagātne ir svēta, mēs viņu pieņemam tādu, kāda tā ir, bet mēs ejam uz priekšu, lai veidotu šodienas dzīvi un nākotnes Latviju.

Es aicinu katru atcerēties, ka Latvija – tie esam mēs visi. Mēs visi, kas stāvam šeit svētķu vakarā, mēs visi, kas šovakar klausāties savas valsts radio un televīziju. Mēs visi esam uz viena viņu garuma, mēs visi esam vienoti savās domās par Latviju. Latvijai vajag katru no Jums, visus, kas ir gatavi tai uzticīgi kalpot. Latvija nekad nevienu no Jums neatstums, nekad tas, ko Jūs būsiet savā mūžā paveicis nebūs par velti. Neviens mūžs nav par velti, neviens devums, to lūdzu atcerēties.

Es aicinu katru ik dienu savās gaitās atcerēties par to, ka Jūs dzīvojat sev, saviem tuviniekiem, savai pilsētai, savai videi, bet arī savai valstij. Jūsu valstij katrs Jūs ļoti esat vajadzīgi. Latvijai ir vajadzīgi šie bērni, kas par viņu gādā, kas viņu mīl. Ar mīlestību sirdī pret savu zemi, savu Latviju mēs varam iespēt neiedomājamākās lietas. Visu, ko spējam iedomāties, ko sirds dziļumos varam sev vēlē, to varam un drīkstam sev prasīt, to varam un drīkstam sev veidot, un to noteikti varam sagaidīt piepildāmie. Nākotne ir mūsu rokās, mūsu zemes liktenis ir mūsu rokās. Iesim un celsim Latviju, būsim priecīgi par to, ko tā sasniegusi – vai tie būtu vārti futbolā, vai kaut kas cits.

Mēs spējam spēlēt vienās komandās, mēs spējam priecāties par vieniem rezultātiem, mēs tikpat labi spējam strādāt, lai celtu valsti, mēs tikpat labi spējam kopā sastrādāties, lai celtu savu nākotni. Ejam un strādājam Latvijai par labu! Dievs, svētī mūsu Latviju!